

Időkihasználás – tervteljesítés

Legtöbb az állatok emésztőszervi megbetegedése tárgyaltuk. Ezekhez hasonlóan ugyanolyan gyakoriak és károsak a légzőszervi betegségek, a taplakózási és a nyagcsereforgalmi zavarok, valamint a mérgezések. Ezért hat vizsgáljuk meg ezek között, persze azt is, hogy milyen profilaktikus intézkedések foganatosításával előzhetjük meg a betegségeket. A légzőszervi megbetegedések rendszert az a hirtelen hőmérsékletváltozás és más kedvezőtlen környezeti viszonyok következtében lépnek fel. A tüdővértelülés például hirtelen jelenik meg a nagy hőcögtől, a faardt és kimelegedett állatoknak hideg vízzel történő itatásától, a túlzott erőfeszítéstől vagy ingerlő gázok belegezésétől. A betegség abban nyilvánul meg, hogy nagy mennyiségű vér gyülemlik fel a tüdő hajszálereiben. Legyenütt, öreg, de a rosszul takarmányozott fiatal állatoknál is mikrobák jelenléte következtében vagy a tartósabb hideg hatására felépíhet a tüdőgyulladás. Ha a jószágokat túleröltetjük és nem biztosítjuk számukra a szükséges pihenőt, akkor minden bizonnyal számítani lehet a tüdőátulás megjelenésére. A betegség a tüdő hajszálcsóainak rendellenes tagulásával, azok falainak módosulásával jár. Ezek a falak felszakadnak és ezáltal a légútiagócskák közötti terbe juttatják a levegőt.

A légzőszervi megbetegedések megelőzése mindenekelőtt azon mulik, hogy az állategészségügyi és higiéniai szabályokat, különösen a teli időszakban, hogyan tartjuk be. Az említett és elgige löismert betegségek ellen elsősorban azzal küzdhetünk, ha az istállóépítésen a legmegfelelőbb megoldást választjuk, jó szellőztető berendezéseket szerelünk fel s azokat egyszerűen használjuk. Mivel a tudóbatalmak ugyólván „istálló-járványkent” fordulnak elő, gondoskodnunk kell az állandó tisztaságról, nem utolsó sorban pedig és különösképpen a növekedallatok megfelelő gondozásáról.

A beteg jószágok elkülönítésevel és szigorú fertőtlenítéssel megóvhatjuk a többi állatot a megbetegedéstől. Ezeket az intézkedéseket akkor is be kell tartani, amikor nem nyilvánvaló, hogy ragályos betegségről van szó. A légzőszervi megbetegedéseket össze kell kapcsolni egészségügyi-diétikus intézkedésekkel, serkentő és fertőző elleni kezeléssel.

A táplálkozás és az anyagcsere megbetegedések a tápelemekben mutatkozó hiányok és a betegség előidézésének mechanizmusa szerint lehetnek:

a) a vitaminokkal kapcsolatos

és ezáltal a legholyagocskák közötti terbe juttatja a levegőt.

A legközvetlen megbetegedések megelőzése mindenkéltől azonosulnak, hogy az állategészségügyi és higiéniai szabályokat, különösen a teli időszakban, hogyan tartjuk be. Az említett és elege jólismert betegségek ellen eisorban azzal küzdhetünk, ha az istállóok építésénél a legmegfelelőbb megoldást választjuk, az szellőztetőberendezéseket szerelünk fel a szőkeket egyszerűen használjuk. Mivel a tudóbatalmak ugyis az állat-lárványok fordulnak elő, gondoskodnunk kell az állandó tisztaságról, nem utolsó sorban pedig is különösképpen a növekedéskor megfelelő gondozásról.

A beteg jószágok elkülönítésével és szigorú fertőtlenítéssel megóvhatjuk a többi állatot a megbetegedéstől. Ezeket az intézkedéseket akkor is be kell tartani, amikor nem nyilvánvaló, hogy ragályos betegségről van szó. A legközvetlen megbetegedések össze kell kapcsolni egészségügyi-diétetikus intézkedéseket, serkentő, tüneti és fertőzés elleni kezeléssel.

A táplálkozás és anyagszere megbetegedések a táplálékban mutatkozó hiányok és a betegség előidézésének mechanizmusa szerint lehetnek:

a) a vitaminokkal kapcsolatos

zavarok — a vitaminózisok; ásványi sókkal kapcsolatos zavarok — angolkór, csontgyógyulás; fehérje el látással kapcsolatos rendellenesség — gutautes, csontszivacsosság; és a cukorfelek okozta zavarok — ketonemia;

b) neurozisok, légnyvelés, a fehérizmok megbetegedése, reuma stb.;

c) fémek elemekkel kapcsolatos zavarok — vas-, réz-, cink-, kobalt-, magnézium-, mangán-, jódhiány, valamint a belső elválasztási rendszer visszavezethető endokrin zavarok.

Nem szabad elfeledni, hogy a hiánybetegségeket — avitaminózisokat — vagy sóforgalmi zavart nagyon nehéz gógyítani, mivel a folyamatok sokkal körülményesebb, mint akár egyes fertőző, ragályos betegségek esetében. Az ilyen zavarokat csak olyan teljes értékű fedajadokokkal lehet megszüntetni, amelyek kalciumtartart, vitamin- és mikroelem-tartalom szempontjából egyaránt megfelelnek a fajnak, csoportnak és az állatok hasznosítási irányának.

Es végül röviden olyan körös állapotokról is szólni kell, amelyeket a jószág szervezetbe jutott mérgek vagy toxinok hatása vált ki. A mérgezőségek megelőzése mindenekelőtt a gondozó kiképzéséből függ.

BEREZS ISTVÁN mérnök

A munkaidő produktív és egyre teljesebb kihasználása a gazdasági tevékenység jelentős fokmérője és munkatermekénység növekedésének egyik feltétele. Az a mód, ahogyan a vállalatok a munkaidőt gazdálkodnak, fenyv vet az általuk használt technika fejlettségére, a termelés megszervezésére milyenessére, a munkafegyelmre stb.

Városunk iparvállalataiban a munkaidő-kihasználási mutató értéke nagyjából egyazon szint körül mozog, nagyobb eltérések csak kivételes esetekben tapasztalhatók. Hogyan is kapjuk meg a kihasználási mutatót? A munkaidő kihasznál-

ben. Ezekben erőteljesen harcol-
nak az igazolatlan hiányzásokból,
az indokolatlan kimenőkből, a
munka idő előtti abbahagyásából
a munkaidőben való cellánál se-
fálgatásokból és a késésekből szármá-
zó munkaidő-pazarlás ellen.

Újságunk állandó rovatai: A
Reflektorfényben, Aprohírdetés,
Hiraltali foto és a Furcsaságok
ugyszintén hasonló cikkeket és bi-
ralati jegyzeteket tartalmaznak a
szokor, akik nem használnak ki
teljes egészében a munkaidőt és
különböző feigvelmi kihágásokat
követnek el.

Az üzem vezetékes rádióállomása

ból elvesztett munkaórák aránya
A veszteség összetevői a következők voltak: betegségabszágok 8, szá-
zalek, szülesi szabadságok 2, szá-
zalek, igazolt távozások 0,3 szá-
zalek, igazolatlan hiányzások 0,1 szá-
zalek, egyéb hiányzások 0,4 szá-
zalek, Evelley Margareta, a fizetés

Vannak még

osztályi közgazdász a készségesen
bocsátja rendelkezésünkre a sta-

ellenőrzésekből konkrét intézkedéseket születtek a hibák felszámolására, az I. előkészítő, a forgószalag, a hegesztő-szerelő, a kövácsműhelyben és más részlegeken.

E váratlan ellenőrzések során kitudt, hogy a második és harmadik váltásban egyes munkahelyeken nem biztosítják a követelmények színvonalán a műszaki asztisztenciát.

Sajnos, a fegyelméletteliséggel, a szervezési és anyagi hiányosságok is negatívan hatnak az idővel kihasználására. Ezért találhatunk még álló gépeket.

első évnegyedhez képest nőttek a munkaidőbeli veszteségek, betegsabságok és igazolatlan hiányzások formájában. Nem nagy a növekedés ugyan, de mélyrehatóbb analízist feltétlenül megkívánolna. Mert okának lennie kell például annak is, hogy a szeptember

Mégis az a tény, hogy a tíz hé-
napra szóló összerterelési ter-
csak 99,1 százalékban valósul-
meg, azt bizonyítja: nagy erőfeszé-
snek kell tennünk a lemaradás
behozásért.

Ezért a szakszervezeti bizottság
a pártbizottság állandó irányítása-
val, mindent elkövet a fegyelme-
megszilárdításért folytatott moz-
galom fokozásáért, új és változatos
formák bevezetéséért az időle-
pocsekkel küzdő jelenségek el-
leni küzdelemben.

BURDAN GHEORGHE
az aradi Vagongyár szakszervezeti
bizottságának elnöke

básodása következtében, sőt gyak-
ran azért is, mert az alkalmazottak
szomszédjával tárgyal. Nem
olyan rég sokkal jobban ismerték
a vállalatokban ezeket a tenyező-
ket és nagyobb zökend fordították
kiküszöbölésükre.

Rossz hatást gyakorol a munká-
kaidókihazsra a szakmunkás-
vándorlás is. A harmadik éven-
gyed folyamán 338 munkás hagy-
ta el a gyárat, körülbelül ugyan-
ennyit vettek fel. Az újabb al-
kalmazott munkások teljesítme-
nye hosszú időn keresztül nem ér-
el a régi munkásokat. A szakmun-
kásvándorlás megakadályozásának
hatásos eszköze a fokozott anyag-

Pribac Cornel mérnökkel, a munkanorma megállapítási osztály vezetőjével is beszélgettünk többek között a munkaidőkihasználásról. A tudományosan megalapozott munkanormák nagyban hozzájárulhatnak a jó időkihasználáshoz. Az utóbbi hónapban gyári szinten a normatjesztés 100 százalékos körülmögött, kölcsönhatásban a termelési mutatókkal. A munkások 34 százaléka dolgozik munkanormák alapján a textilgyárban. Jóbb időkihasználási mutató az akkord-

munka allandó kiszélesítésével erő-
hető el. Vannak tervek is ezze-
kapcsolatban. A termékek csoma-
golásánál és a csomagolásra hasz-
nált ládák javításánál látszik leg-
szükségesebbnek az akkordmunka
bevezetése. Sok tennivalója lehet
ezen kívül is a normatőröknek.
Nem mondható helyénvalónak az
sem, hogy az egység keretében a
szakmunkások egyharmada kisegítő
munkákon és a karbantartásnál
dolgozik.

A munkaidő teljesebb kihasználásának folyamata nehéz és komplex feladatok elé állítja a textilyári szakembereket. Először is az ut főbb irányvonalait kell meghatározniuk. Ezeket haladva, a gazdasági hatékonyság állandó emelésének szem előtt tartásával érhetnek celt.

• külföldi rendelésre

miatt. És elsősorban, bizonyos hónapok folyamán kizárólag a fono-
da szakmunkásai kesnek el. A
gyár vezetője a fegyelmértök
kel szemben az új fizetési rend-
szer előírásait alkalmazta, levon-
fizetésükből. A jövőben ezt to-
vábbra is következtetesen és ha le-
hetséges, nyilvánosan kell ten-
nie. A gyár szakszervezeti bizo-
ságának is fel kellene figyelnie a
krónikus munkakerülőkre, hato-
konyabban kellene érvényesítenie
a betegszabadságok feletti ellenör-
zes jogát.

A vállalatok megszokott ügyviteli iratából a fentebb említett adatokon kívül egyebet nem is találai a munkaidő kihasználásával kapcsolatban. Ezertr meg a tudománosság igényével fellelőp ezemi kiértékelések is kizárólag üzemi az adatokon folagolnak, holott a termelési folyamat nem megfelelő szervezése is sok esetben időkiesés okoz. Ezeknek oka csak a legtrikább esetekben objektív. A mesterek, ugyan tudomást szereznek róluk azonban, mivel nem tartja nyilván őket senki, nincsenek összehasonlítható adatok, lehetetlen tevé az alaposabb kiértékelést. Ilyen időkiesések keletkezésé váltás kezdetén a gépek későbbi beindítása kor, napközben a nem folymatos nyersanyagellátás miatt, a megmunkált felkész vagy kesztermékek el nem szállítása miatt, a gépek vagy munkaeszközök meghi-

Újabb bútortípusok

statisztikai beszámolókat adatait, felvilágosítással szolgál. A statisztikai beszámolókhöz csatolt magyarázó jegyzetek, mint annyai más helyeken itt is formálisan, mellőzik a mélyebb gazdasági értékelést. Távorról sem tudják okát adni, talán éppen most figyelnek fel arra a tényre, hogy a harmadik negyedévben az első felévhöz vagy az

Szorgos kezek
megfeszített
munkája nyo-
mán nemsokára
masszív hid ível
át a Maros fő-
lött

1001,
(KELEN FE-
RENC felvé-
tele),

A Textilipari Kombinat, ÚTÁ gyáregysége a gyeve munkaidőkihasználási mutatóval dolgozó gazdasági egységek közé tartozik. Folyó év harmadik negyedében 88,9 volt a mutatószám, 11,1 százalékt, tehát az összmunkaidő al-

A black and white photograph showing a person sitting on the ground, leaning against a large, tilted wooden structure, possibly a ladder or a frame, in a dark, cluttered environment. The person is wearing a light-colored shirt and dark pants. The structure is made of thick wooden beams and is leaning at a steep angle. The background is dark and indistinct, suggesting an interior space with various items scattered around.

Orlás — on belül

erővándor a kapuk

találta lenne, természetesen, nem csak az adott természeti tapasztalatokkal rendelkező szakemberek észértei eloszlatáról van szó, de gondolni kell az előleptekes rendszerének gondos átiertekelesére is. Nem hiszem, hogy túl mérés-álitás lenne megköztáztáni, hogy a kapukon belüli munkahely viszonylagos állandósága, az értékes tapasztalatok okos felhasználásának lehetősége és az ezzel járó anyagi megbecsülés, hatékony eszközre lenne az üzemek közötti munkaerő-átdorlás merseklésének is. Napjainkban a természetes egyre összetettebb, bonyolultabbá válik és ezzel parhuzamosan egyre nagyobb jelentőségre tesz szert a szakosítás. Üzemeinknek át kell venniük a tudományok kialakult gyakorlatát és hétköztapi tevékenységüket ennek szellemében kell átalakítaniok.

A kapukon belüli fluktuáció megszűntetésétől nem csak a természetes minőségi mutatóinak megjavulását várhatjuk, de mért valamin, és ez az üzemek munkaigékörtének, a dolgozók közérzetének megjavulása. A végső eredmény szempontjából ez utóbbi következmény sem lehet közömbös, mert — visszatérve a szerszámgépyári példához — az a bizonyos öntőidei technológus nem érezte jól magát a megmunkáló részlegen. Hiányoztak a barátai, hiányoztak a feladatok végrehajtásához szükséges tapasztalatjai, hiányzott a meggyőzt és ismert környezet — olvanygja, hogy egy hónapja huzavona után visszakönyörögte magát az öntődebé. És akkor mire volt jó ez a vargabetű? Ki nyert rajta? Sem a munkás, sem az üzem... Megszívteliendő tapasztalat!

Munka

[illegible]

TOKAY GYÖRGY

*Egyhangúlag elfogadták
a román küldöttség
kezdeményezte javaslatot*

Az MSZMP X. kongresszusának harmadik napján

A lengyel-nyugatnémet szerződés parafálása után

● HÍRÜGYNÖKSÉGEK JELENTIK ●

miből 221 897 lej áthozat az A
kategóriából.

Az olasz képviselőház „maratoni” ülése

Az Olasz Kommunista Párt vezetősége e helyzettel kapcsolatban nyilatkozatot tett közbe, hangsúlyozva, hogy az OKP harcol „a törvényrendelet alapvető pontjainak módosításáért”, megpedig azért a céljal, hogy „általános változás következze be az ország gazdasági politikájában”. E harc érdekében számos pozitív eredménnyel járt, s az OKP úgy véli, hogy ez idő szerint a legfontosabb feladat széles körű politikai akciót kibontakoztatni a nagy tömegeket foglalkoztató összes gazdasági és szociális problémákról. Az OKP egyben felhívja a figyelmet arra, hogy a törvényrendelettel kapcsolatos vita mesterséges meghosszabbítását gátolja a parlament munkálatait, megbízhatja a demokratikus intézmények működését és tág manőverezési lehetőséget nyújt a konzervatív és reakciós erők számára. Az OKP éppen ezért a gazdasági törvényrendelet elfogadása ellen lép fel.

A szabaddemokraták soraiha történt disszidálás, amely három szavazattal csökkentette a bündestagi kormánytöbbséget, úgy tünthogy kedvező körülményeket teremh a kereszténydemokrata vezeték számára. Az ellenek ellenőgyebként siettek is megőszölni a

Gheorghe Rădulescu elvtárs találkozott Kambodzsa miniszter- elnökével

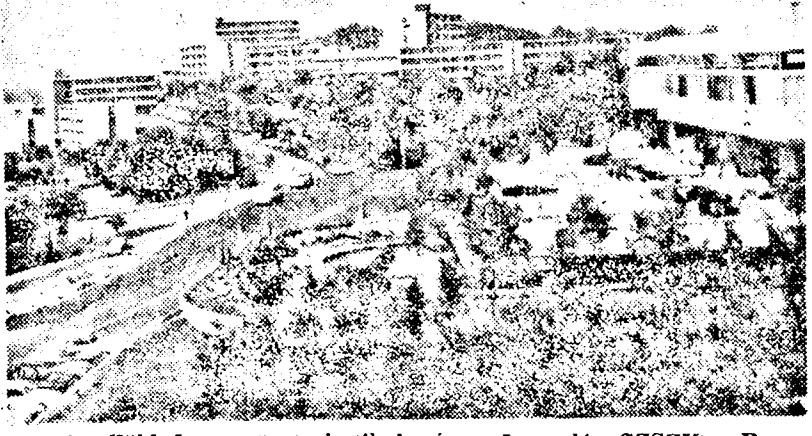
A baráti légkörben lefolyt találkozon a kambodzsai miniszterelnök őszinte köszönetét tolmácsolta Románia Szocialista Köztársaság népének, kormányának és Államtanácsának a nemzeti függetlenségért harcoló khmer nép igaz ügyéhez nyújtott támogatásért.

A cuineai eseményekről

hullámban támadtak a fővárosra és sikerült is elfoglalniuk két katonai táborn és villamos erőművet. Az agresszióra azonban általában visszavágás válaszolt: a maratókocok kénytelenek voltak visszavonulni, s a lakosságtól támogatott fegyveres erők visszaserégték az elfoglalt állásokat. A külügy-miniszter közölte, hogy a harc első három napjában a kormánycsapatok 200 zsoldost megölték, illetve megsebesítettek, míg a guineaiak vesztesége 100 halott és sebesült.

Ismail Ture, Guinea gazdaságfejlesztési minisztere a venezuelai Le Soleilnek adott interjújában kijelentette, hogy az agresszióban eredetileg 350 európai és afrikai zsoldos vett részt. Ezek egymásután három

A conakryi rádió jelentése szerint szerda este megérkezett Guineába a Biztonsági Tanács külön vizsgáló bizottsága. A bizottság tagjai megbeszéléseket folytatnak a guineai hivatalos személyekkel.

A „Zöld Laguna“ (turisztikai város, Jugoszláv SZSZK), Po-rechnél, Isztria félszigetén, számos szállodájával az Adriai-tenger partján

koalíció rövid életet és emlegetni kezdtek az általános választások előrehozását. Ezzel kapcsolatosan a magyar és a magyarországi tartományi választások a helyi kereteket is átváltoztatva jelentőséggel bírtak. Az ellenzék által a kormánykoalícióhoz intézett kihívás két választási kampányt szövetési méretű politikai vitává változtatott. A KDU–KSZU két fő témát tűzött maga elé: hogy lényeg-

tettek, míg Bajorország a KDU bajorországi szárnyának, a KRSZU-nak birodalmaként volt ismeretes. Ha szemierygő vesszük a választások eredményeit, első pillantásra úgy tűnik, hogy a hagyományba igazolódott, mindkét politikai csoport a várt eredményeket érte el. Ha azonban mélyebben elemezzük a választásokat, figyelemre méltó megállapodásra jutunk. Így például igen sokatmondó, hogy a Szoci-

Gyors fejlődés

Brazília jelenleg két „világ-
szodát” épít, s tervezzi a harmad-
szodát. Elsősorban a Sao Paulo
állam nyugati részén épülő Uru-
pungua hidroenergetikai kom-
plexumról van szó, amely a
második legnagyobb ilyen épít-
mény lesz a világban. Ugyanak-
kor megkezdődött az amazoni
autóstráda építése. A nagy mű-
tér Recife városát köti majd
össze a perui határral. Harmad-
szorban bejelentették, hogy Pa-
raguay-jal közösen elkezdik a
Parana folyam nagyszabású e-
nergetikai tervét.

Brazília gazdasági eredményei számottevőek, annál is inkább, mivel azokat a kávé- és számváncsalás hagyományos függőségi helyzetéről az államőrzés erősödő iparosítási szakaszra való áttérés alapján érték el. Az

A külföldi sajtóból

utóbbi néhány évben jelentősen javult az ország gazdasági helyzete, s ez lehetővé tette a nemzetközi beszertermek kilenc százalékának növelését 1969-ben. Komoly eredmény ez ha figyelembe vesszük, hogy 1963-ban a növekedés mindössze 1,3 százalék volt. Ugyanakkor megfigyezték az inflációs folyamatot (ez most körülbelül 20 százalékos az 1963. évi száz százalékkal szemben), a devizatartelek pedig 1,2 millió dollárra növekedtek.

A termelés és a termékek nyersanyag növelésére, a világ gazdasági környomására való bekapcsolódásra tett erőfeszítések a külkereskedelem terén is meghozták az eredményüket. Ebben az esztendőben a kivitel összege elérte a 2,8 milliárd dollárt, vagyis az 1964-es színvonal kétszeresét. Ugyanakkor állandóan változik a brazil export szerkezete a késztermékek részaránya is. 1964. évi 4,9 százalékról 1970-ben 13,2 százalékra nő. Ez egyrészt a helyiipar erősítésének köszönhető. A helyiipar jelenleg versenyképesen vesz részt a világpiaci forgalomban. Ez lehetőséget teszi Brazília számára hogy mind kisebb mértékben támaszkodjék a nyersanyagok és a félkész termékek hagyományos kivitelére.

Demokrata Párt egyénisége megszilárdult azáltal, hogy részt vett a kormánykoalícióban, s főleg az, hogy Walter Scheel, a párt vezetője, aki egyben szövetségi külügyminiszter is, gyakorlatilag be volt vonva a kormányban a szociáldemokrata országokkal kapcsolatos külpolitikai célkitűzéseit.

A mostani kormánykoalíció részben feladta az előző kormány merev és anakronikus külpolitikáját, s több jelentős sikert ért el a két német állam közötti kontingensok újrafelvételé, a szovjet nyugaltnémet szerződés aláírása, lengyel-nyugaltnémet szerződés aláírása révén. A kereszténydemokrata ellenzék viszont a kormány külpolitikáinak éppen ezeket a realista elemeket kérdőjelezi meg. Az NSZK-ban és külföldön az emberek nagy része úgy vélekedik, hogy a régebbi választások eredményei a Brandt-Scheel-kabinet politikájának igazolják.

Mégsem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a KDU és a KSP mind két tartományban az eddiginél több szavazatot szerezett. Csak az egy nem nagy diszóság szavazott, mert szavazataik jó részét az önkormányzatok kapták, akik eddig a pártok mellett a Nemzeti Demokratikus Pártot is szavazták. Ami pedig a Nemzeti Demokratikus Pártot illeti, újtol bízva bizonyosodott, hogy a jobboldali csoportosulások összességében az új demokratikus erők határozó erejévé lépnék fel. Iról tanuskodik az is, hogy az FDP kiesett a bajorországi életből.

C. VARVARA

Napi kommentár

Nyugatnémet politikai látóhatár

esen gyengítse a szociáldemokratákat és kiküszöbölje a Szabad Demokratá Pártot, mint aktív erőket a nyugatnémet politikai színtérről. E nyílt vitát még jobban kiélezte egy liberális képviselő megvesztegetési ügye. A szóbanforgó Geldner nevű képviselő leplezési szeszenczió és megrokknyódást keltettek a nyugatnémet közelményben.

bad Demokraták Párt, amelynek népzsűrésége az utóbbi években erősen hanyatlott, továbbra is benmaradt a hesseni tartományi parlamentben, sőt Bajországbán, ahonnan 1966-ban kiszorult, ismét mandátumot szerzett a tartományi gyűlésben. Politikai megfigyelők a liberálisok kiemelkedő sikerének tartják ezeket az eredményeket, annál is inkább, mivel a párt ezen területeken eltérő körülmények között érte el. Kétségtelen, ebben közrejátszott az a körülmény is, hogy az eddig jellegtelennek, s következtéképpen minden politikában jóvá nélkülünk tekintett Szabad